Joi, 8 iulie 2021

P9_TA(2021)0359

Situația din Nicaragua

Rezoluția Parlamentului European din 8 iulie 2021 referitoare la situația din Nicaragua (2021/2777(RSP))

(2022/C 99/22)

Parlamentul European,

— având în vedere rezoluțiile sale anterioare și, în special, cele din 19 decembrie 2019 referitoare la situația drepturilor omului și a democrației în Nicaragua ([1]) și cea din 8 octombrie 2020 referitoare la legea din Nicaragua privind „agenții străini” ([2]),

— având în vedere Acordul de instituire a unei asocieri între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și America Centrală, pe de altă parte ([3]),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2020/1998 al Consiliului ([4]) și Decizia (PESC) 2020/1999 a Consiliului din 7 decembrie 2020 privind măsuri restrictive împotriva încălcărilor grave ale drepturilor omului și a abuzurilor grave împotriva drepturilor omului ([5]), Decizia (PESC) 2020/607 a Consiliului din 4 mai 2020 de modificare a Deciziei (PESC) 2019/1720 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Nicaragua ([6]) și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/606 al Consiliului din 4 mai 2020 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/1716 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Nicaragua ([7]), precum și decizia de reînnoire a acestor sancțiuni până la 15 octombrie 2021,

— având în vedere declarația Înaltului Reprezentant în numele Uniunii Europene, din 10 iunie 2021, privind deteriorarea situației politice din Nicaragua, declarația purtătorului său de cuvânt, din 6 mai 2021, privind noua lege electorală și declarațiile comune privind Nicaragua a 59 de țări, din 22 iunie 2021, din cadrul celei de a 47-a sesiuni a Consiliului pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite (ONU),

— având în vedere declarația din 15 iunie 2021 a președintelui Comisiei pentru afaceri externe și a președintei Delegației pentru relațiile cu țările din America Centrală privind detenția actuală a liderilor opoziției din Nicaragua,

— având în vedere declarația purtătorului de cuvânt al Înaltului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului, din 28 mai 2021, referitoare la Nicaragua și declarația de actualizare a Înaltului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului, Michelle Bachelet, la cea de a 47-a sesiune a Consiliului pentru Drepturile Omului, din 22 iunie 2021, privind situația drepturilor omului în Nicaragua,

— având în vedere declarația Secretariatului General al Organizației Statelor Americane (OAS), din 6 mai 2021, privind alegerea magistraților în Consiliul Electoral Suprem și reforma electorală din Nicaragua, precum și rezoluția OAS din 15 iunie 2021 referitoare la situația din Nicaragua,

— având în vedere declarațiile Comisiei Interamericane pentru Drepturile Omului, buletinele informative publicate de Mecanismul special de monitorizare pentru Nicaragua (MESENI) și observațiile referitoare la situația din Nicaragua ale comisarei Antonia Urrejola, președinta Comisiei Interamericane pentru Drepturile Omului, prezentate în cadrul sesiunii extraordinare a Consiliului permanent al OAS din 23 iunie 2021,

— având în vedere capitolul privind Nicaragua din Raportul anual al UE pe 2020 privind drepturile omului și democrația în lume, adoptat de Consiliul European la 21 iunie 2021,

— având în vedere Pactul internațional din 1966 cu privire la drepturile civile și politice,

— având în vedere Declarația universală a drepturilor omului din 1948,

— având în vedere Constituția Republicii Nicaragua,

([1]) JO C 255, 29.6.2021, p. 65.
([2]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0259.
([3]) JO L 346, 15.12.2012, p. 3.
([4]) JO L 410 I, 7.12.2020, p. 1.
([5]) JO L 410 I, 7.12.2020, p. 13.
([6]) JO L 139 I, 4.5.2020, p. 4.
([7]) JO L 139 I, 4.5.2020, p. 1.

— având în vedere articolul 132 alineatele (2) și (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât situația drepturilor omului și a democrației din Nicaragua s-a deteriorat și mai mult de la reprimarea violentă a protestelor civice din aprilie 2018; întrucât, de atunci, cel puțin 130 de persoane au fost private de libertate din motive politice, în timp ce oponenții guvernului și familiile acestora se confruntă cu amenințarea constantă a hărțuirilor, atât în persoană, cât și în mediul online, din partea forțelor de poliție și a susținătorilor guvernului; întrucât, după protestele din 2018, detenția arbitrară a fost utilizată din ce în ce mai mult ca instrument de pedepsire a activiștilor și disidenților; întrucât activiștii sunt expuși unui risc deosebit de violență, inclusiv violență sexuală și de gen; întrucât deținuții sunt supuși la rele tratamente în închisori, li se refuză asistența medicală și accesul la avocați, sunt atacați și agresați sexual, iar cei care protestează împotriva guvernului sunt plasați în celule de maximă securitate, unde se practică o supraveghere sporită, percheziții și plasarea în izolare; întrucât situația femeilor și a persoanelor în vârstă aflați în detenție reprezintă un motiv special de îngrijorare;

B. întrucât, din cauza situației actuale, din 2018 și până în prezent peste 108 000 de cetățeni au fost obligați să fugă din țară și să solicite azil în țările învecinate, trei sferturi dintre aceștia solicitând protecție în Costa Rica;

C. întrucât, la 4 mai 2021, Adunarea Națională din Nicaragua a adoptat o reformă a Legii electorale nr. 331, care include noi legi punitive recent adoptate; întrucât această reformă include și norme care restricționează competiția electorală și exercitarea drepturilor politice, limitând și mai mult participarea opoziției politice și libertățile publice, contrar standardelor internaționale și limitând, în special, dreptul de a lua parte la derularea afacerilor publice, dreptul la asociere, libertatea de exprimare, dreptul la proteste sociale și dreptul de a apăra drepturile, printre altele; întrucât aceste reforme ignoră solicitările opoziției, ale societății civile și ale comunității internaționale;

D. întrucât noul Consiliu Electoral Suprem (CES) este un organ care supraveghează și gestionează procesul electoral din Nicaragua; întrucât este vorba despre un proces care ar trebui gestionat de un organ imparțial, independent și transparent, care să garanteze principiile democratice și exercitarea efectivă și pluralistă a drepturilor civile și politice ale populației; întrucât membrii CES au fost numiți de Adunarea Națională din Nicaragua, care este controlată cu mână de fier de către Ortega; întrucât, din această cauză, CES este un organ părtinitor și netransparent, ceea ce erodează și mai mult procesul politic; întrucât aceste numiri, alături de reformele electorale recente, nu sunt rezultatul unui dialog între guvern și grupurile de opoziție, cerut în repetate rânduri de UE și de comunitatea internațională, ci au fost impuse de guvern;

E. întrucât autoritățile nicaraguane au dizolvat, în ultimele săptămâni, două partide politice fără respectarea garanțiilor procedurale, recurgând la metode ce contravin normelor internaționale; întrucât dizolvarea partidelor politice *Partido de Restauración Democrática* și *Partido Conservador* și inițierea de anchete penale înscenate politic care ar putea duce la descalificarea candidaților opoziției democratice, fără respectarea garanțiilor procedurale, nu numai că subminează dreptul candidaților aspiranți de a candida în alegeri, ci și dreptul alegătorilor de a alege candidații preferați; întrucât aceste măsuri, împreună cu utilizarea politică a sistemului judiciar, contravin principiilor democratice fundamentale și constituie o încălcare gravă a drepturilor poporului nicaraguan în temeiul Constituției nicaraguane și al dreptului internațional;

F. întrucât, de la începutul lunii iunie 2021, cel puțin 21 de membri ai opoziției democratice, inclusiv șase candidați pre-prezidențiali și lideri sindicali și politici, au fost arestați în mod arbitrar în temeiul unor acuzații penale fictive și ambigue, în lipsa unor dovezi și într-un proces marcat de încălcări grave ale garanțiilor procedurale, ceea ce demonstrează lipsa de independență a sistemului judiciar; întrucât zeci de opozanți importanți relatează că sunt supuși unor hărțuiri sistematice și unor acțiuni constante de intimidare, polițiștii fiind aproape permanent staționați în fața casei lor sau urmărindu-i pe stradă, ceea ce îi împiedică să circule liberi;

G. întrucât Guvernul nicaraguan a adoptat legi tot mai restrictive în ultimii ani, ca de pildă Legea pentru reglementarea agenților străini, Legea specială împotriva criminalității informatice, Legea împotriva infracțiunilor motivate de ură, Legea privind dreptul poporului la independență, suveranitate și autodeterminare pentru pace și Legea de modificare a Codului de Procedură Penală, care a majorat la 90 de zile perioada în care se pot desfășura anchetele, în locul termenului de 48 de ore prevăzut în Constituție; întrucât aceste legi instituționalizează represiunea și legalizează actele care au fost comise în această țară de la adoptarea lor;

Joi, 8 iulie 2021

H. întrucât hărțuirea continuă și incriminarea mass-mediei independente limitează dreptul la libertatea de exprimare și subminează dreptul publicului de a fi informat cum se cuvine; întrucât libertatea de exprimare, atât online, cât și offline este esențială pentru orice democrație, în orice moment, dar are o importanță vitală în perioadele electorale; întrucât declarațiile publice ale autorităților guvernamentale și ale mass-mediei pro-guvernamentale au urmărit stigmatizarea celor percepuți drept disidenți;

I. întrucât aceste evoluții îngrijorătoare, survenite sub supravegherea Guvernului nicaraguan, arată că regimul se îndreaptă și mai mult înspre autoritarism, nelăsând loc pentru democrație, înțelegere la nivel național și mediere internațională în vederea găsirii unei soluționări pașnice a conflictului și împiedicând în mod evident organizarea de alegeri libere și corecte la 7 noiembrie 2021; întrucât UE și alți actori internaționali și organizații pentru drepturile omului au avertizat că există temeri întemeiate că aceste legi vor fi folosite pentru a viza persoanele care se exprimă împotriva politicilor represive;

J. întrucât Grupul interdisciplinar de experți independenți al Comisiei Interamericane a Drepturilor Omului a indicat deja că metodele folosite pentru reprimarea protestelor de stradă pot fi considerate crime împotriva umanității;

K. întrucât aproape niciuna dintre recomandările adresate Republicii Nicaragua de către Oficiul Înaltului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului nu a fost pusă în aplicare, ceea ce a dus la continuarea impunității și la alte încălcări;

L. întrucât reformele la Legea privind consumatorii (Legea 842) adoptate de Adunarea Națională din Nicaragua obligă băncile să deschidă conturi pentru rudele persoanelor sancționate de Guvernul SUA și de alte state, fiind acuzate de corupție, spălare de bani și încălcări ale drepturilor omului, întrucât familia Ortega-Murillo este acuzată că a construit un imperiu de afaceri în sectorul telecomunicațiilor, al energiei și în alte sectoare;

M. întrucât dezvoltarea și consolidarea democrației și a statului de drept, precum și respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale fac parte integrantă din politica externă a UE, constituind o componentă a Acordului de asociere încheiat în 2012 între UE și țările din America Centrală,

1. își exprimă solidaritatea cu poporul nicaraguan și condamnă ferm toate acțiunile represive ale autorităților din Nicaragua împotriva partidelor de opoziție democratice și a membrilor acestora, a jurnaliștilor și a altor lucrători din mass-media, a studenților, a populațiilor indigene, a apărătorilor drepturilor omului și a societății civile, precum și a membrilor familiilor acestora și condamnă în special decesele cauzate; solicită încetarea imediată a impunerii de măsuri restrictive, a represiunii și a încălcărilor drepturilor omului și solicită tragerea la răspundere pentru încălcările grave comise de guvernul nicaraguan începând din 2018;

2. solicită eliberarea imediată și necondiționată a tuturor prizonierilor politici deținuți în mod arbitrar, printre care se află candidații potențiali la președinție Cristiana Chamorro, Arturo Cruz, Félix Maradiaga, Juan Sebastián Chamorro, Miguel Mora și Medardo Mairena, liderii politici José Pallais, José Adán Aguerri, Dora María Téllez, Hugo Torres, Víctor Hugo Tinoco, Violeta Granera, Ana Margarita Vijil, Suyen Barahona și Pedro Joaquín Chamorro și alți activiști ai opoziției, apărătorii ai drepturilor omului și jurnaliști; solicită, de asemenea, să se asigure respectarea garanțiilor juridice fundamentale, a drepturilor omului și a drepturilor civile și politice ale acestora; solicită guvernului să prezinte imediat dovezi că persoanele încarcerate sunt încă în viață și să dea informații despre locul în care se află acestea; reamintește că trebuie să se ofere asigurări complete celor aflați în exil pentru a le permite să se întoarcă în țara lor;

3. solicită ca guvernul din Nicaragua să ridice starea de asediu de facto, să respecte rolul poliției naționale ca forță apolitică, nepartizană și nedeliberativă, să dezarmeze forțele paramilitare, să respecte acordurile semnate cu Alianța Civică și să reinstituie drepturile cetățenilor; își reia apelul adresat guvernului de a permite organizațiilor societății civile să își desfășoare activitatea într-un mediu sigur și propice, fără teamă de represalii;

4. își reia apelul la restabilirea unui dialog și a unei democrații incluzive, acestea fiind singura cale de ieșire pașnică din criza politică, economică și socială din Nicaragua; subliniază că este nevoie să se adopte reforme în mod transparent și incluziv; invită Delegația UE în Nicaragua să își continue și să își intensifice angajamentul diplomatic față de procesul electoral și să continue să se adreseze autorităților pentru a căuta o soluție politică la criza din Nicaragua;

5. îndeamnă autoritățile nicaraguane să modifice imediat legea electorală în conformitate cu parametrii internaționali solicitați de Organizația Statelor Americane (OAS) în rezoluția sa din 21 octombrie 2020, să numească persoane imparțiale în diferitele structuri electorale, să restabilească statutul juridic al partidelor care au fost private de acesta, să respecte dreptul cetățenilor nicaraguani de a alege și de a fi aleși și să garanteze prezența nerestricționată a organismelor naționale și internaționale de observare a alegerilor, angajându-se totodată să respecte coabitarea politică după alegeri; subliniază că, pentru ca alegerile și guvernul rezultat să fie recunoscute de către Parlamentul European, trebuie puse în aplicare modificările solicitate de OAS și de organizațiile internaționale, în special restabilirea drepturilor și a libertăților care fac posibil un proces electoral liber, credibil și echitabil;

6. condamnă adoptarea și punerea în aplicare a legilor restrictive și punitive și solicită abrogarea imediată a acestora; subliniază că aceste legi contravin drepturilor și libertăților cetățenilor nicaraguani, astfel cum sunt consacrate în Constituția Republicii Nicaragua, în Carta democratică interamericană și în alte tratate internaționale la care Nicaragua este parte semnatară; respinge modul necorespunzător în care guvernul autoritar din Nicaragua se folosește de instituții și legi cu intenția de a incrimina organizațiile societății civile și opozanții politici;

7. își reiterează apelul adresat autorităților nicaraguane de a permite accesul neîngrădit Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului (OHCHR), Comisiei interamericane a drepturilor omului (IACHR), Grupului interdisciplinar de experți independenți (GIEI), Mecanismului special de monitorizare pentru Nicaragua (MESENI), organizațiilor internaționale ale societății civile și instituțiilor europene, pentru a asigura respectarea drepturilor omului în Nicaragua; își reia apelul de a se reinstitui imediat personalitatea juridică a organizațiilor de apărare a drepturilor omului, cum ar fi Centro Nicaragüense de Derechos Humanos (CENIDH);

8. invită guvernul din Nicaragua să creeze o unitate de anchetă independentă, care să includă experți internaționali, pentru a supraveghea desfășurarea unor anchete credibile, imparțiale și exhaustive de către Parchetul General cu privire la presupusa responsabilitate a unor înalți funcționari ai poliției pentru încălcări grave ale drepturilor omului comise în contextul represiunii din 2018 și ulterior;

9. invită Sistemul de Integrare Central-Americană (SICA) și statele sale membre să joace un rol activ în susținerea, protejarea și promovarea democrației și a apărării drepturilor omului în Nicaragua, astfel cum a fost stabilit în Protocolul de la Tegucigalpa din 1991 și în Tratatul-cadru privind securitatea democratică în America Centrală din 1995, al cărui articolul 1 prevede că democrația se bazează pe existența unor guverne alese prin vot universal, liber și secret și pe respectarea necondiționată a tuturor drepturilor omului în statele care alcătuiesc regiunea Americii Centrale;

10. invită Grupul de Acțiune Financiară Internațională (GAFI) să stabilească coordonarea necesară cu Oficiul de control al activelor străine al SUA (OFAC) pentru a asigura securitatea financiară internațională față de operațiunile ilicite care aparțin regimului Ortega-Murillo și colaboratorilor acestuia, precum și față de relațiile comerciale și activele acestora în țările europene; subliniază faptul că Nicaragua a fost inclusă pe lista neagră de către GAFI din octombrie 2020;

11. solicită Consiliului și statelor membre să extindă rapid lista persoanelor și entităților care urmează să fie sancționate, inclusiv președintele și vicepreședintele Nicaraguei și cercul de apropiați ai acestora, având grijă să nu aducă prejudicii poporului nicaraguan; subliniază necesitatea de a menține asistența UE pentru organizațiile societății civile, apărătorii drepturilor omului și populația din Nicaragua prin intermediul programelor UE de dezvoltare și umanitare, printre altele, și de a garanta că aceasta ajunge la beneficiarii săi reali, nu la guvern și la autorități, pentru a atenua impactul pandemiei de COVID-19 și al represiunii guvernamentale actuale și pentru a preveni transformarea acestei crize într-o criză umanitară; reamintește că, având în vedere Acordul de asociere dintre UE și America Centrală, Nicaragua trebuie să respecte și să consolideze principiile statului de drept, democrației și drepturilor omului și solicită din nou, având în vedere circumstanțele actuale, declanșarea clauzei democratice din Acordul de asociere;

12. laudă și sprijină eforturile și activitatea pozitivă realizată într-un mediu foarte complicat de delegația UE în Nicaragua; invită UE și statele sale membre să monitorizeze îndeaproape situația de pe teren prin intermediul reprezentanților și ambasadelor lor în Nicaragua, inclusiv prin acțiuni de monitorizare a proceselor și de vizitare a criticilor și a liderilor opoziției aflați în închisoare sau în arest la domiciliu;

Joi, 8 iulie 2021

13. invită Delegația UE în Nicaragua și statele membre, după caz, să faciliteze eliberarea de vize de urgență și să ofere refugiu temporar din motive politice în statele membre;

14. solicită Conferinței președinților să trimită o misiune de informare în Nicaragua, cu implicarea Delegației sale pentru relațiile cu țările din America Centrală, pentru a evalua situația drepturilor omului și situația politică;

15. își reiterează apelul adresat în rezoluția sa din 14 martie 2019, ca Alessio Casimirri, care locuiește în continuare în Managua sub protecția guvernului din Nicaragua, să fie extrădat imediat în Italia, unde trebuie să execute șase pedepse definitive cu închisoarea pe viață pentru implicarea sa dovedită în răpirea și uciderea fostului prim-ministru și lider al Partidului Creștin Democrat, Aldo Moro, și în uciderea gărzilor de corp ale acestuia, la Roma, la 16 martie 1978;

16. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Secretarului General al Organizației Statelor Americane, Adunării Parlamentare Euro-Latinoamericane, Parlamentului Central American, Grupului de la Lima, precum și Guvernului și Parlamentului Republicii Nicaragua.